

DEVÍNČAN

Noviny pre každého Devínčana • Nepredajné • September 2005 • Ročník 3

Z OBSAHU:

- **Poznajete svojho policajta** 2
- **Veľká voda opäť šantila** 2
- **Z mimoriadnych rokovaní** 3
- **Nečíta len ten, kto nevie** 4
- **Víťaz v rozpore so zákonom?** 4
- **Rozbúrenou hladinou** 5
- **Aby nevymizli z mapy** 5
- **Devínske povesti** 6
- **Neznesiteľné susedské vzťahy** 6
- **Pre záhradkarov** 7
- **Na okraj** 7
- **Z vašich listov** 7
- **Nový náučný chodník** 8

Nastassja Kinski v Devíne

Americká herečka nemeckého pôvodu Nastassja Kinski počas svojej pracovnej návštevy Slovenska neobišla ani Devín. V nedeľu 26. júna zavítala aj so svojou dcérou Kenie do koniarne. Po prehlíadke areálu absolvovala vyhlídkovú jazdu na koči do krásneho okolia. V Trenčianskych Tepliciach si deň predtým prevzala cenu Hercova misia.

Hovoríme so starostom Devína Jozefom Paczeltom

Úrad nemôže byť bez šéfa

● Počas prázdnin ste niekoľkokrát zvolali mimoriadne rokovanie miestneho zastupiteľstva, na ktorom sa malo hovoriť o konsolidačnom programe, ktorý má pomôcť mestskej časti s hospodárením, počas obdobia nútenej správy. Na žiadne neprišiel dostatočný počet poslancov. Kedy sa bude rokovať o konsolidačnom programe?

- Mimoriadne rokovanie na túto tému bolo zvolané trikrát, vždy však prišlo len zopár poslancov, a tak nebolo zastupiteľstvo uzášaniaschopné. Ale, samozrejme, keď bolo zvolané mimoriadne rokovanie na žiadosť poslancov o zrušení funkcie prednostu miestneho úradu, prišli všetci. K tomu netreba nič dodávať. Je jasné, že väčšina poslancov si plní svoje povinnosti len do tej miery, do akej im to vyhovuje, alebo to je pre nich prospešné. Hlavným problémom a ich riešeniu sa vyhýbajú, to sa nakoniec nestalo prvýkrát. Program konsolidácie bude predložený na riadnom v septembri.

● Súčasťou septembrového riadneho zasadania zastupiteľstva bude aj bod programu, ktorý navrhli niektorí poslanci, a to zrušenie vydávania Devínčana. Dôvodom sú vraj zbytočné výdavky mestskej časti počas nútenej správy. Ako to vnímate vy?

- Podľa mňa ide o ďalšiu snahu o dezinformáciu a zavádzanie

obyvateľov mestskej časti. Keď nebudú vychádzať noviny, ľudia sa nedozvedia objektívne informácie, ale skreslené „akožefakty“, ktoré im budú subjektívne vnucovať niektorí poslanci, čo nakoniec robili aj predtým. Je to zasahovanie do základného práva obyvateľov - práva na informovanosť. I keď je Devín v nútenej správe, je to neprimerané rozhodnutie, respektíve snaha oň. Náklady na výrobu so všetkým, čo je s novinami spojené, predstavujú približne 7000 korún. Poslanci neboli spokojní s novinami, pretože sa objavili aj informácie, ktoré im „nesadli“. Takže žiadosť o zaradenie tohto bodu do programu rokovania je logická.

● Zrušenie funkcie prednostu miestneho úradu je snád raritou v rámci celého Slovenska. Výkon uznesenia ste pozastavili, ale väčšina poslancov ho na poslednom prázdninovom mimoriadnom zastupiteľstve opäť potvrdila. Kto bude teraz viesť úrad, a ako vôbec bude fungovať?

- Myslím, že im nešlo ani tak o funkciu prednostu, ale skôr o osobné záujmy a neoprávnené výhrady voči prednostovi samotnému. Samozrejme, úrad bez vedenia nemôže fungovať. Túto umelo navodenú situáciu budeme musieť v každom prípade vyriešiť, tak, aby úrad fungoval aj naďalej, ináč by bolo ohrozené vykonávanie funkcie, ktorú nám určuje zákon. (sab)

Obnovenie fasád

Súčasťou predvolebného programu starostu Devína Jozefa Paczeltu bol aj sľub, že sa postará o obnovenie časti fasád domov sociálne slabších obyvateľov na Kremelskej ulici, aby, ako hlavná tepna Devína, vyzerala upraveno. Tento sľub plánuje aj dodržať a vyzýva obyvateľov Kremelskej ulice, ktorí sú vo finančnej núdzi, a majú záujem o obnovu fasády domu, aby sa prihlásili na miestnom úrade. Úpravy časti fasád domov by mali byť realizované už do konca tohto roku. (s)

Dôležité kontakty

Miestny úrad Bratislava – Devín

Kremel'ská 39

841 10 Bratislava 46

Tel.: 02 / 6020 2511, 6020 2517

Fax: 02 / 6573 0309

sekretariát starostu, podateľňa

tel.: 02 / 6020 2511

referát ekonomický

tel.: 02 / 6020 2518

správa daní a poplatkov

tel.: 02 / 6020 2515

referát správny, pokladňa

tel.: 02 / 6020 2517

referát výstavby, územného plánovania a pamiatok

tel.: 02 / 6020 2513

referát životného prostredia a ochrany krajiny

tel.: 02 / 6020 2521

stránkové hodiny

pondelok 9.00 h - 12.00 h 13.00 h - 17.00 h

streda 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 15.00 h

piatok 8.00 h - 12.00 h

Spoločný stavebný úrad

ul. Novoveská 17/A,

843 10 Bratislava

email: mudnv@posta.sk

tel.: 64 53 83 68

fax: 64 53 81 11

úradné hodiny

pondelok 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 17.00 h

streda 8.00 h - 12.00 h 13.00 h - 16.00 h

Knižnica

otváracie hodiny

utorok 13.00 h - 16.00 h

štvrtok 15.00 h - 18.00 h

Veľká voda šantila

Opäť sme si (nieľkokrát) vydýchli

Pohľad na rozbúrený Dunaj a rakúsku stranu v polovici júla.

Leta sme si ani neužili, zato vody naozaj výdatne. V polovici júla nás opäť prekvapila „veľká voda“. 13. júla boli niektoré záhradky pri Devínskej ceste zaplavené vyliatym Dunajom, Moravou bol zatopený cyklistický chodník a areál koniarnie. Kalná voda, ktorá obmývala hradné bralo, sa nebezpečne približovala k rodinným domom. Dunaj dosiahol výšku takmer 7 metrov a bol vyhlásený prvý stupeň

Takto to vyzeralo na niektorých miestach 25. augusta v popoludňajších hodinách...

po hohotovosti, z koryta vytlačil aj Moravu. Kvôli tejto situácii zasadal krízový štáb, na ktorom starosta Devína Jozef Paczelt informoval, že situácia by sa už nemala zhoršiť, je predpokladaný pokles hladiny riek, takže materiálne škody nebudú vysoké. Vďaka tomu, hladiny naozaj postupne klesli až na normu a Devín si opäť raz vydýchol. Ale opäť o mesiac 17. a 18. augusta to vyzeralo všelijako. Voda sa síce rýchlo umúdila, avšak len na krátko. S veľkými povodňami bojovali počas týchto dní na Morave. Časté a výdatné zrážky urobili svoje. Už 25. augusta v popoludňajších hodinách dosiahla hladina Dunaja v Devíne opäť viac ako 650 cm - prvý stupeň povodňovej aktivity, ktorý znamená bdelosť a sústavné monitorovanie vodného stavu. Po polnoci 26. začala mierne klesať.

Voda zaliala úsek cesty pod devínskym bralom. Aj keď Devínska cesta bola prejazdná, bola potrebná zvýšená opatrnosť, okrem vody, jazykov blata, prehľadnosť zhoršovala hustá hmla. Podľa predpokladu dispečingu bratislavského závodu Slovenského vodohospodárskeho podniku, Dunaj už v piatok nemal stúpnuť viac ako o 10 - 20 cm. V sobotu

27. augusta vodohospodári predpokladali pokles hladiny Dunaja, ktorý sa stal skutočnosťou. Vydýchli sme si teda po tretíkrát. Podľa situácie na hornom toku Dunaja v Nemecu a Rakúsku by už nemal nastať vzostup hladiny. Na Dunaji bola len čiastočne obmedzená lodná doprava, ktorá sa postupne vrátila do normálneho režimu.

Prípadnému zaplaveniu mesta a Žitného ostrova má zabrániť rozšírenie koryta Dunaja pod Bratislavou z 300 na 420 metrov v dĺžke tri kilometre, ako aj ďalšie technické opatrenia v centre mesta. Následne by mala byť vybudovaná aj ochrana mestských častí Devín a Devínska Nová Ves. Náklady na vybudovanie ochrany na týchto miestach sú vysoké a možno bude potrebné nájsť financie z iných zdrojov.

...pri hradnom brale, ak ste chceli prejsť, bolo sa treba vyzuť a vyhrnúť si nohavice.

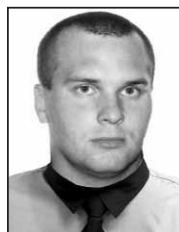
Rozširovanie Dunaja má trvať tri roky a stáť asi 190 miliónov. Jeden a pol miliardy by mali na ďalšie ochranné opatrenia poskytnúť eurofondy. Vodohospodári majú postaviť pevné hrádze a nakúpiť aj prenosné. Dočasné hrádze sú schopní postaviť v priebehu 24 hodín, čo je vo všeobecnosti považované za postačujúce.

(s), foto: (br)

Z mestskej polície

Poznajte svojho policajta

Od prvého júla tohto roku začali pôsobiť vo vybraných bratislavských mestských častiach okrskári mestskej polície. Zatiaľ je ich päť, no podľa plánu by sa ich stav mal zvýšiť ešte o 50. Od okrskárov, teda ľudí, ktorí sú zodpovední za verejný poriadok v pridelenom okrsku, si mestská polícia sľubuje lepší kontakt s

Jána Osvalda, okrskára Devína a Devínskej Novej Vsi zastihnete kedykoľvek na mobilnom telefónnom čísle 0902/921 185.

občanmi aj okamžité riešenie vzniknutých problémov. Okrem priameho výkonu služby v pridelenom okrsku budú títo policajti k dispozícii občanom aj v čase predĺžených úradných hodín na miestnych úradoch. K ich bežnej výbave patrí mobilný telefón, ako aj malý motocykel.

Okrskárom pre mestské časti Devín a Devínska Nová Ves je Ján Osvald, kontakt 0902/921 185.

Pes sympaťák

Všetkých Devínčanov, ktorí majú radi psíkov, pozývajú organizátori (bratislavské Staré mesto v spolupráci so spoločnosťou BONNO) na súťaž PES SYMPAĎÁK, na ktorej sa môžu zúčastniť obyvatelia všetkých mestských častí. Uskutoční sa 10. septembra v horárni v Horskom parku na Lesnej ulici 1 od 13. hodiny. Začne príhovorom, prezentáciou psov, ukázkami agility. Súčasťou podujatia sú aj bezplatné konzultácie s veterinármi. Psy budú súťažiť v troch kategóriách: junior - od 9 do 12 mesiacov, od 1 do 7

rokov a veteráni - od 8 rokov. Do súťaže možno prihlásiť každého psa, ktorý je zaevidovaný na miestnom úrade, musí mať veterinárny preukaz s platnými očkovaniami proti besnote, psinke, parvovíroze, minimálne 21 dní a maximálne 1 rok pred súťažou. Hodnotiť sa bude všetko, čím zaujme psík alebo fenka publikum, čo bude preň zaujímavé a hlavne sympatické. Víťazi budú odmenení vecnými cenami. Viac informácií, prihlášku a propozície nájdete na www.staremesto.sk.

(s)

Z mimoriadnych zasadnutí

Program konsolidácie ignorovali

Konsolidačný program, na základe ktorého mali byť navrhnuté a schválené možnosti riešenia finančnej situácie a zadlženosti mestskej časti, mal byť, podľa núteného správcu J. Heribana, schválený do konca júna. Považoval to za hraničný termín a počas uplynulých ro-

kovaní viackrát upozornil to, aby schválenie programu konsolidácie nebolo odďalované. Pripomíname, že za prípravu a schválenie programu konsolidácie sú zodpovedné samosprávne orgány.

Na túto tému zvolal starosta Devína Jozef Paczelt mimoriadne zastupiteľstvo

8. júla. Pre malú účasť poslancov (prišli len štyria) však nebolo možné rokovanie uskutočniť. Podobne dopadol aj druhý pokus, ktorý bol 11. júla. Tentokrát prišli len traja poslanci. Ťažko to nazvať niečím iným ako ignoráciou zo strany poslancov.

Ďalší deštruktívny návrh

Chcú zrušiť funkciu prednostu

Paradoxne, na ďalšom mimoriadnom zasadnutí zastupiteľstva, ktoré sa uskutočnilo v piatok 15. júla sa zúčastnili poslanci v plnom počte. Na druhej strane je to pochopiteľné, pretože jediný bod rokovania znel: „Zmena organizácie Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava - Devín“ a predkladateľmi materiálu boli šiesti z poslancov: zástupca starostu R. Kunst, poslanci Z. Bartovič, Z. Janotová, I. Kolek, V. Baculák a J. Šimonič. V dôvodovej správe a pripravených uzneseniach, ktoré predniesol V. Baculák navrhli nasledujúce zmeny: zrušenie funkcie prednostu miestneho úradu a zrušenie dvoch pracovných miest verejno-prospešných služieb. Zdôvodnili to tým, že Devín je malá obec a funkcia prednostu je v podstate zbytočnosťou, na ktorej sa dá ušetriť.

V krátkej diskusii vystúpili len dvaja poslanci, G. Luptáková a J. Leskovský. Gabriela Luptáková povedala: „Viem, že moje slová nebudú nič platné, ale nedám si zobrať šancu pove-

dať svoje. Viacerí z nás si dobre pamätajú ako sme v predchádzajúcom volebnom období bojovali o to, aby mal miestny úrad prednostu... Ide len o ďalší deštruktívny návrh istej skupiny poslancov.“ Dodala, že súhlasí s tým, že je potrebné znížiť stavy zamestnancov mestskej časti, ale musí to mať logiku a musí to byť konštruktívne riešenie. Navrhla, že niektoré činnosti by sa napríklad dali robiť na dohodu, čím by sa dalo výrazne ušetriť.

Poslanec J. Leskovský vystúpil s podobným názorom. Uviedol, že nevidí dôvod, aby bola funkcia prednostu zrušená, pretože podľa jeho názoru prednosta miestneho úradu P. Paštinský je hybnou silou celého úradu a zrušenie tejto funkcie by znamenalo koniec organizácie.

Diskusiu uzatvoril starosta Devína Jozef Paczelt. Povedal, že pokiaľ ide o verejno-prospešnú činnosť, každý musí uznať, že taká čistota ako je v Devíne v súčasnosti, predtým nebola. Informoval tiež o znižujúcom sa stave pracovníkov, pretože jeden odchá-

dza do dôchodku. Jasný príklad, ironicky myslenej, „nefunkčnosti prednostu“, uviedol, že v období, keď ohrozovala Devín záplava (po vyhlásení 1. stupňa pohotovosti), jedine on a prednosta, napriek tomu, že nie je Devínčanom, sledovali situáciu osobne aj počas nočnej služby. Žiaden z poslancov tomuto stavu nevenoval bližšiu pozornosť. Ďalej povedal, že dôvodová správa sleduje len jeden cieľ, a to deštrukciu samosprávnych funkcií. Podľa jeho slov táto iniciatíva nie je motivovaná neplnením funkcie prednostu, ale inými, skôr osobnými, zámermi. Na záver poznamenal: „Je symptomatické, že keď sa má rokovať o konsolidačnom programe a pomoci Devínu, nepríde dostatočný počet poslancov, ale keď ide o likvidáciu samosprávnych funkcií, prídu všetci.“

Poslanci uvedené uznesenie väčšinou schválili, proti boli len dvaja. Starosta však platnosť uznesení pozastavil, a tak sa o tomto bode rokovalo ešte raz. V utorok 16. júla poslanci opätovne schválili zrušenie funkcie prednostu miestneho úradu, čím vstúpilo do platnosti. (sab)

Životné prostredie

Veľký odpad

Čo je to veľkorozmerný odpad a kam ho umiestniť? Určite ste sa stretli s takýmto problémom aj vy. Niektorí ho riešia tak, že starý nábytok alebo techniku vyvezú na menej frekventované miesto - do prírody.

Pod veľkorozmerným odpadom rozumieme odpad, ktorý z rôznych dôvodov smetiarske auto spoločnosti OLO nemôže odviezť, ale odvoz je zabezpečený osobitne. Ide zväčša o čalúnený a drevený nábytok, chladničky, práčky, televízory, okná, dvvere, pneumatiky, autobatérie, drobný stavebný materiál vo vreciach do 20 kg. Tento odpad môžete vyložiť na miesto, kde dávate odpadové nádoby na odvoz komunálneho odpadu. Iba z týchto miest bude odpad odvezený na likvidáciu. Medzi veľkorozmerný odpad nepatria lístie, tráva, burina, korná zo stromov, uhynuté zvieratá a iný biologický a organický odpad, tiež sem nepatria odpady zo stavby, úprav alebo búrania rodinného domu.

Zber a odvoz veľkorozmerného odpadu zabezpečuje spoločnosť OLO v Devíne každý štvrtok. Aby teda zbytočne nešpátil prostredie, stačí ho na uvedené miesta umiestniť vo štvrtok ráno.

Pripomíname, že poplatky za jeden odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu pre obyvateľov rodinných domov sú vo výške od 100 do 380 korún, podľa veľkosti kontajnera. Výnimkou sú rodinné domy, ktoré obývajú jeden alebo dvaja obyvatelia, vtedy sa cena za odvoz pohybuje vo výške 40 alebo 80 korún. (s)

Účinný postrek je problémom

Otravné komáre

Podobne ako vždy, keď stúpne hladina našich riek, i to leto nás pekne otravovali komáre. Ich premnožený stav obťažoval aj turistov a návštevníkov Devína, najmä v blízkosti vody. Odborníci radili používať repelenty, ochranné sieťky na okná a vetrať pri zhasnutom svetle, kosiť vysokú trávu a vysušiť nepoužívané bahenné a vodné plochy, kde sa komáre rozmnožujú. Najmä tá posledná rada bola počas zvýšenej hladiny Dunaja a Moravy ťažko realizovateľná, a tak sa komáre množili ďalej. Najviac ich bolo približne koncom júla. Mohli sme si kúpiť aj postrek.

V posledných júlových dňoch sa proti premnoženým komárom uskutočnil plošný postrek. Podľa starostu J. Paczelta ho bolo nevyhnutné realizovať, aj keď sa obec nachádza v nútenej správe. Problém je však v tom, že pokiaľ nebudú spoločne s našou stranou robiť postrek aj Rakúšania, účinok nikdy nebude stopercentný. Preto aj tento postrek nezabral

Aj keď vraj nie je nebezpečný, komár je mimoriadne neprijemný spoločník.

tak, ako by sme mohli očakávať, i keď určite do istej miery pomohol. (s)

Letkiss na festivale

Ochotnícke divadlo Letkiss, ktoré zostáva najmä z devínskych neprofesionálnych hercov, vedie ho známy režisér Ivan Letko, sa zúčastnilo na festivale amatérskych divadiel FESTEATRO 2005 v Častej, ktorý sa uskutočnil 2. a 3. septembra.

Letkissáci mali vystupovať v sobotu 3. septembra s predstavením Blázinec v Devíne. Keďže v týchto dňoch už boli naše noviny v tlači, presné informácie o reakciách publika na devínskych amatérov nám neboli známe, ale veríme, že boli čo najlepšie. Letkiss pokračuje v nacvičovaní druhého predstavenia, ktoré by malo mať premiéru pravdepodobne koncom septembra. (s)

Občianska inzercia

● Kúpim pozemok v k. ú. Devín. Cena do 200 Sk/m². Tel.: 0904 009 713.

Nekonečný boj o prenájom domu kultúry

Vítaz v rozpore so zákonom?

Problematika prenájmu domu kultúry sa vliekla dlhé mesiace. Napriek tomu, že už boli známi dvaja záujemcovia, väčšina poslancov odsúhlasila, aby sa výber budúceho nájomcu uskutočnil „čistejšie“, formou vyhlásenia verejnej obchodnej súťaže (VOS). Stalo sa tak. Miestny úrad, ktorý udržiaval dom kultúry v chode, prišiel o nemalé finančné prostriedky a ďalšie minul na vyhlásenie a súťaže. O čase nehovoriac. Pri hlasovaní o víťazovi súťaže z dvoch záujemcov uprednostnili C & K Partners, s.r.o. pred druhým, Martinom Smieškom.

Starosta vtedy pozastavil výkon uznesenia (neskôr platnosť uznesenia poslanci potvrdili), na základe vyjadrenia núteného správcu, podľa ktorého išlo o nevhodné riešenie, pretože spoločnosť C&K Partners ponúkla mestskej časti nájomné za rok vo výške 180 000 korún, kým druhý záujemca plánoval 3-miliónové investície do rekonštrukcie objektu a ročné nájomné navrhol vo výške 250 000 Sk. Spoločnosť C & K Partners bola pred vyhlásením súťaže preferovaná vďaka skúsenostiam a osvedčenosti každým z pos-

lancov, aj starostom. S vyhlásením VOS však súvisia aj ďalšie povinnosti. Upozornil na ne aj starosta Jozef Paczelt na zastupiteľstvách a poslancami schválené uznesenia dal na preskúmanie na prokuratúru. A síce - pravidlá, na základe ktorých, sa stanovuje víťaz VOS, hovoria, že sa ním má stať ten, kto ponúka viac.

V auguste na vzniknutú situáciu reagoval druhý z účastníkov VOS o prenájom kultúrneho domu výzvou adresovanou starostovi a poslancom. Upozornil na nej, že vyhlasovateľ VOS je povinný v

zmysle zákona vybrať návrh, ktorý je najvhodnejší, resp. najvýhodnejší. Keďže ponúkal oveľa vyššiu sumu a ďalšie výhody uviedol, citujeme: „**takéto konanie miesteho zastupiteľstva, resp. jeho členov vo mne vyvoláva podozrenie z tendenčného rozhodovania o majetku obce. Je zaujímavé, že za konkurenčný návrh hlasoval poslanec (zástupca starostu - pozn. red.), ktorý je spoluvlastníkom a konateľom v obchodnej spoločnosti, ktorá konkurenčný návrh predložila.**“ Ďa-

lej uviedol: „**Svojím konaním skôr vyvolá podozrenie z netransparentného nakladania s majetkom obce, keďže vaše konanie je v príkrom rozpore nielen s ustanoveniami zákona č. 513/1991 Z. z., v platnom znení a zákona č. 138/1991 Z. z., v platnom znení, ale aj s normami etickými resp. morálnymi.**“ Je predpoklad, že Martin Smieško bude trvať na preskúmaní zákonnosti celej VOS.

(sab)

DEVÍN - podoby a činy panovníkov

Ľudovít I. „Veľký“

V XIV. storočí podhradská osada Devín zaznamenala veľmi slubný rozvoj, ktorý vyústil až do jej pretvorenia z osady na stredoveké mesto. Nebolo by sa tak stalo, keby uhorský panovník Ľudovít I., nazývaný tiež Veľký, neudelil v r. 1362 Devínu privilégia, ktorými prispel nielen k rozvoju vinohradníctva, ale i k rozvoju samotného mesta Devín.

Listina privilégii bola opatrená dvoma pečatami a v jej štyroch bodoch boli ustanovené práva pre vyberanie rôznych poplatkov za vlastníctvo viníc, tak pre samotných Devínčanov, Bratislavčanov i cudzincov.

V čase panovania Ľudovíta I. zaznamenal Devín rozvoj stavebných úprav najmä na domoch vinohradníkov a remeselníkov. Rozšírenie stavebných úprav znamenal i rímskokatolícky kostol. Bola vykonaná prestavba presbytéria, prístavba sakristie a pravdepodobne bola pristavená na južnej strane kostola aj pohrebňá kaplnka. V tomto období mal Devín už svojho richtára a prisázných. Koncom XIV. storočia Devín už používal vlastné pečatidlo so symbolom sv. Lukáša (okřídlený býk s gloriolou okolo hlavy). Symbol sv. Lukáša Devín používa dodnes.

Uhorský panovník Ľudovít I., zvaný Veľký, bol dva krát ženatý. Prvá manželka

Ľudovít I. „Veľký“

Margita bola dcérou českého kráľa Karola IV. Druhá manželka Alžbeta, dcéra bos-

niackého bána, mu porodila tri dcéry Katarinu, Máriu a Hedvihu. Keďže nemal mužského potomka, ktorý by bol následníkom trónu, úspešne bojoval a dosiahol možnosť dedičstva následníctva trónu po ženskej línii. Uhorsko za jeho panovania bolo veľkou krajinou, siahalo od Baltu takmer až po Jadran. Na území dnešného Slovenska založil v r. 1377 kláštor paulínov v Mariánke pri Bratislave. Privilégium pre zastupovanie v mestskej rade udelil aj pre Slovákov v Žiline.

Ľudovít I., zvaný Veľký, uhorský kráľ, sa narodil v r. 1326. Korunovaný bol ako 16-ročný v Stoličnom Belehrade. Jeho vláda trvala od r. 1342 do r. 1382 (40 rokov). Zomrel v r. 1382 v Trnave.

Pavína Rumanovská,
ilustrácia: (archív autorky)

„Nečíta len ten, kto nevie“

Prázdniny a dovolenkové obdobie sú časom, keď si nájdeme viac priestoru aj na dobrú knihu. Devínska knižnica sa, napriek nedostatku financií na obnovu a doplnenie svojho fondu, môže pochváliť viacerými zaujímavými titulmi a zbierkami. Aj o nich sa rozprávame s Pavlínou Rumanovskou, pre ktorú je devínska knižnica druhým domom.

● **Môžete z vášho pohľadu porovnať záujem o požívanie kníh za uplynulé roky?**

- Pracujem v knižnici na skrátený pracovný úväzok, čoho dôsledkom je knižnica bez akcií. V roku 1999 sa konala v spolupráci so školami a knižnicami celoslovenská akcia "Kráľ čitateľov". I niektorí devínski školáci získali tento titul. Ak porovnáme záujem o knihu v rokoch minulých a dnes, nie je sa čím pochváliť. V minulých ro-

koch bol rozhodne väčší. Podstatná je však skutočnosť, že čitateľmi sú žiaci základných, stredných a vysokých škôl. Záujem dospelých čitateľov o knihu je väčšinou po päťdesiatke.

● **Akými špecialitami sa môže devínska knižnica pochváliť?**

- Máme napríklad kompletné vydania obľúbených titulov pre mládež z edície Stopy, pre študentov zase knihy potrebné pre spracovanie referátov o tvorbe spisovateľov - tak z oblasti prózy, ako i poézie. Nakoľko knižnica nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami z počtu mestskej časti, získava knihy z darov a niečo málo i z nákupu z členských príspevkov.

● **Knižnica je otvorená dva dni v týždni po tri hodiny. Koľko záujemcov o vypožičanie**

kníh (priemerne) prichádza počas týchto dní, resp. koľko kníh požičiate?

- Počas vypožičného času príde v priemere 5-6 záujemcov so žiadosťou o vypožičanie od jedného až po desať titulov. Teší ma i záujem o členstvo a vypožičky žiakov z anglickej školy v Devíne. Počas prázdnin naša knižnica nezaznamenala zvýšený záujem, návštevníci sa však sústredili na literatúru pre čas pohody, teda na detektívky, romány pre dámy i sci-fi.

● **Aký je váš pohľad na názor, že knihy postupne strávia opodstatnenie, lebo všetko potrebné si nájdeme na internete?**

- S týmto názorom sa nemienim stotožniť. Je pravda, že na internete je toho veľa, ale nie všetko. Kniha bola a ostane vzácnym fenoménom poznania. Vie vyprovokovať predstavivosť i myseľ. Je dobrým priateľom pre chvíle dobré i zlé, a pre priateľa si každý z nás vždy nájde čas. Nečíta len ten, kto nevie čítať.

(sab)

Výlet na lodi pre jubilantov

Rozbúrenou hladinou

Podobne, ako v októbri minulého roka, aj v utorok 12. júla sa uskutočnila plavba lodou do Čunova pre devín-

nos na prípravu občerstvenia (celé občerstvenie pripravila kultúrna komisia) a realizáciu tejto tradície.

Výletná loď s jubilantmi čerila rozbúrenú hladinu veľkej vody.

ských dôchodcov – jubilantov. Keďže mestská časť je v nútenej správe a nemohla na podujatie prispieť, iniciatívu k príprave podujatia prevzala kultúrna komisia pod vedením predsedkyne Gabriely Luptákovvej. Podarilo sa im od priaznivcov zabezpečiť dostatočný ob-

G. Luptáková pre Devínčan povedala: „Klubu dôchodcov Bohumila sme zakázali čokoľvek chystať, lebo sme sa chceli týmto výletom a pohostením poďakovať za ich geniálnu spoluprácu pri všetkých našich podujatiach. Veľmi ďakujem za pomoc člen-

kám kultúrnej komisie, ktoré sa podieľali na príprave a obsluhu a dievčatám z úradu Ingrid Mrázovej a Eve Weiglovej, ktoré pripravili kávu a čaj a tiež každá napiekla. Piekla aj pracovníčka úradu Marta Gábrišová, napriek tomu, že sme ju pozvali ako hos-

Prítomným sa prihovril starosta Devína Jozef Paczelt, ktorý srdečne zablahoževal všetkým jubilantom. Okrem chutného domáceho pečiva, nechýbali rezne, zemiakový šalát, kvalitné víno a príjemná hudobná kulisa.

...a potom už bolo veselo.

fa, pretože patrí medzi jubilantov.“

Celkovo sa výletu zúčastnilo približne 40 dôchodcov. Z devínskeho osobného prístavu loď vyplávala niekoľko minút po 10. hodine. Chvilu panoval strach z „veľkej vody“ - z rozliateho Dunaja. Naozaj to vyzeralo všetliako, keď okolo lode plávali celé stromy a brvná obrovskou rýchlosťou, ale už o chvíľu na lodi panovala výborná nálada, ktorá vydržala po celý čas.

Poďakovanie za pomoc pri realizácii podujatia patrí: riaditeľovi Povodia Dunaja Dušanovi Krajčimu, ktorý prostredníctvom Nadácie pre rozvoj Devína poskytol loď, ďalej I. Gajdošovi, V. Mistríkovi, Š. Kilárskemu, J. Rehovi, M. Nemcovi, P. Guckému, J. Tordayovi a pánoni Šmídovi, a tiež krčme u Zlého námorníka. Bez nich by sa podujatie nemohlo uskutočniť.

(s), foto: (tr)

Nástup do lode chvíľku trval...

Slávnosti svätého Cyrila a Metoda

Aby nevyzmizli z mapy

V utorok 5. júla sa uskutočnili Celonárodné slávnosti svätého Cyrila a Metoda v Devíne. Začali kolokviom historikov na tému počiatku slovenských národných dejín. O 13.30 h sa uskutočnila v Dome kultúry vernisáž výstavy akademického maliara Mikuláša Klimčáka, prítomnosť samotného autora umocnila tieto slávnostné chvíle. Tvorba majstra Klimčáka je venovaná výlučne dejinám Slovanov. O 14. hodine sa v devínskej kostole konala dakovná omša, ktorú s biskupom Stanislavom Zvolenským slúžil bratislavský dekan Ján Formánek, bývalý slovenský misiónár v Zürichu páter Anton Baník a miestny kňaz Branislav Bukovský.

Počasia na Cyrila a Metoda tento rok vôbec nevyšlo, ale aj napriek tomu dom kultúry i rímsko-katolícky kostol sv. Kríža praskali vo švíkoch. Biskup Zvolenský, ktorý omšu v Devíne celebraval, považuje sviatok sv. Cyrila a Metoda za ideálnu príležitosť uvedomiť si kresťanské korene nášho národa.

Po omši prešiel slávnostný sprievod na devínsky hrad, kde po prečítaní úryvkov z Proglasu zazneli krátke príhovory a pozdravy oficiálnych predstaviteľov a hostí.

V podvečer pokračoval kultúrny program v kinosále domu kultúry. Predstavili sa: sólista Opery SND Martin Babjak, hu-

Z výstavy Mikuláša Klimčáka: Rastislav, budovateľ štátu.

dobná spoločnosť Musa Ludens, detský folklórny súbor Čečinka, sólista na ľudové nástroje Drahomír Daloš a ďalší. Martin Babjak sa k svojej účasti na slávnostiach, a všeobecne k ich realizácii, vyjadril slovami: "Väčšie národy, ako sme my, si zachovávajú svoje tradície, a veľmi prísne. A princíp je jednoduchý, aby nevyzmizli z mapy, aby nevyzmizli z dejín." Súčasní historici o sv. Cyrilovi a Metodovi hovoria aj ako o diplomatoch. Svoje myšlienky totiž šírili práve v období veľkých nepokojov a majú zmysel aj dnes po viac ako 1100 rokoch.

Celonárodné slávnosti organizovalo Združenie slovenskej inteligencie KORENE a SLOVAKIA plus, Spolok priateľov staroslávného Devína a ďalšie organizácie.

(s), (pr)

Devínske povesti

Vodník a mlynár

Pod devínskym bralom, v jednom z mnohých ramien Dunaja, mal svoj príbytok i devínsky vodník. Devínsky vodník bol ešte mladý, ani nie storočný, preto jeho nohy neustále poskakovali do tanca. Keď si vo svojom dome zadupkal, dunajské vlny sa spolu s ním točili, hojdali a plieskali o mohutné devínske bralo. Keďže bol vodníckym mládencom, rád sa potajomky spoza kričkov prizeral, ako sa kúpu švárne devínske dievčatá.

Neraz podaktorú uchytil a vyzvíral sa s ňou, to sa však nepáčilo devínskym mládencom, a tak sa dohodli, že to vodníčisko ukvapkané chytiť, a dobre ho za jeho opovžlivosť vyplieskať, aby vedel, že má dať devínskym dievčatám pokoj. Keď chceli vodníka chytiť, dal sa do takého behu, že mali čo robiť, aby ho čo i len zazreli. Vodník bežal ozaj ako o život, a keď videl, že ho mládenci už dobiehajú, zastal a potriasol svojou vodníckou hlavou – a v tej chvíli bol z neho kôň so zelenou hrívou.

Cvľajúc sa dostal kôň so zelenou hrívou až do uličiek bratislavského podhradia. Ľudia kričali: „Pozrite kôň so zelenou hrívou, to je vodník! Chyťte ho!“ Dlho sa darilo vodníkovi v podobe koňa so zelenou hrívou nikat' prenasledujúceho davu ľudí, až kým jednému z krčmárov neprišlo na um, že zahradí ulicu reťazmi. Tak sa i stalo. Koník hneď ligotavý s jagajúcou sa zelenou hrívou, ani čo by ju v mesačnou svetle vykúpil, bol v zareťazovanej ulici lapený. Ľudia s údivom hľadeli na krásu jagajúceho sa konika a šeptali si – takú krásu nemôžeme skántriť.

Tu krčmár vykrikoval: „Akože skántriť, ja si koňa odvediem“ a už ho mal aj v ohlávke. „Nebojš sa, veď je to vodník, nečistá sila?“ vravia ľudia trochu s obdivom i trochu so závišťou. „Viem, ako ho skrotiť“, lenže ako to už nepovedal. Slúžil koník u krčmára. Mocný bol, utiahol sám voz naložený plnými sudmi. Gazda mu obroku nasypal, no k vode ho nepripustil, a tak koník chradol a chudol, oči mal čoraz smutnejšie, len-len zaplakal.

Krčmárov paholok Matúš sa už nemohol na trápenie konika dívať. A tak raz večer, keď napájal ostatné kone, potisol putiňu s vodou aj tomu so zelenou hrívou, hoci to mal prísne zakázané.

Kôň sa s chuťou napil, potriasol svojou hlavou – a v tej chvíli stál na jeho mieste vodník. Poďakoval sa Matúšovi za záchranu svojho života a povedal mu: „Nikdy ti to nezabudnem.“ Siahol do vrecka a podal mu tri dukáty a vraví: „Postav si mlyn na devínskom ramene“. Vodník sa vrátil do svojho vodného domova a Matúš odišiel od krčmára, aby splnil vodníckove želanie a postavil si mlyn na devínskom ramene. Chýrnym a bohatým sa stal mlynár Matúš, mládenec dobrého srdca, lebo mal taký mlyn, ktorý mlél i vtedy, keď vody bolo málo a iné mlyny nemleli. Krčmára postihol spravodlivý trest, podkol sa pred krčmou o kameň a spadol tvárou do mláky a utopil sa v nej, hoci tam bolo iba na tri prsty vody.

(pr),

použitá literatúra:

M. Ďuričková – Bratislavské povesti

Sťažnosť

Neznesiteľné susedské vzťahy

Ak máte dobrých susedov, môžete si žiť ako v raji. Keď však takéto šťastie nemáte, môže to každodenne zasahovať do vášho života a poriadne ho zneprijemňovať. Veľký problém tohto charakteru má aj J. S., ktorý adresoval sťažnosť komisii dopravy a verejného poriadku. O čo ide?

Je obyvateľom štvorbytovky pri škole, a ako uviedol vo svojej sťažnosti, prístupovú cestu k domu v plnej miere využíva sused Z. B., ktorý ju blokuje svojou súkromnou aktivitou – piatimi osobnými autami, dvoma príviesnými vozíkmi, na ktoré prekladá 6-metrové lodičky. Slušné žiadosti, ani prosby pánovi J. S., ani ostatným susedom, ktorí sa s týmto problémom stretávajú, vraj nepomohli, dočkali sa opaku. Citujeme zo sťažnosti: „Musím však dodať, že keď sa vyskytli

zo strany ostatných vlastníkov určité námietky voči jeho správaniu, vždy sa odvolával na moc úradnú a niekedy i na silu poslaneckú.“ Pán J. S. má už takmer 80 rokov a potrebuje, aby sa mohla k nemu dostať jeho vnučka a dcéra, ktoré sa o neho starajú, a často ho vozia na zdravotné prehliadky. Štvorbytovku na Kremelskej ulici č. 4 vlastní štyria vlastníci v rovnakom pomere a nikto nemá povolené nadmerne využívať spoločné priestory.

Na základe tejto sťažnosti sa 15. augusta stretla komisia dopravy a verejného poriadku, aby tento problém prerokovala. Boli pozvané a vypočuté obe dotknuté strany. Komisia im navrhla zmier, s tým, že prístupová cesta k obytnému domu by mala zostať v každom prípade prístupná, napríklad aj pre prípadnú potrebu sanitky, hasičov, policajného zboru. Z. B. sa vyjadril, že dbá o to, aby zostal voľný príchod, J. S. trval na svojej sťažnosti, a tak stálo tvrdenie proti tvrdeniu. Na záver stretnutia predseda komisie J. Šimonič opätovne apeloval na obe strany, aby sa pokúsili vyriešiť problém ľudskou cestou a obnoviť dobré susedské a ľudské vzťahy. (s**ab**)

Vodné mlyny?

Na tejto starej fotografii by podľa všetkého mali byť vodné mlyny, ktoré vraj kedysi v Devíne mleli múku. Hovorí sa o nich aj v povesti, ktorú uvádzame v novej rubrike v stĺpci vľavo. Aj keď to už nemôžeme stopercentne overiť, mnohé ľudové tradície a rozprávania tomu nasvedčujú. Prečo by tu potom nemohol byť aj vodník? Veď ten patrí ku každej väčšej vodnej ploche... (s)

Mali by sme vedieť

Chemický a biologický terorizmus (2. časť)

Biologické prostriedky a toxické chemické látky sa vo forme oblaku šira vždy v smere prízemného vetra. Teroristické napadnutie môže vyvolať časovú tieseň, preto sa musíte spoľahnúť sami na seba, kolegov, rodinných príslušníkov a susedov. Mať snahu pripraviť si improvizované prostriedky na ochranu dýchacích ciest, očí, prípadne pokožky, pred účinkami chemických alebo biologických látok.

Varovanie obyvateľstva

1. Varovný signál VŠEOBECNÉ OHROZENIE sa vyhlasuje dvojmínútovým kolísavým tónom sirén – pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia ich následkov – po odznení signálu nasleduje hovorená informácia o druhu ohrozenia, odvysielaná v televízii alebo rozhlasu.

2. KONIEC OHROZENIA sa označuje dvojmínútovým stálym tónom sirén bez opakovania – so slovnou informáciou – „koniec ohrozenia“.

Dvojmínútový stály tón sirén môžete

počúť aj pri preskúšaní prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva, vždy v druhý piatok piatok v mesiaci o 12.00 hod. O tejto a ďalších skúškach aktuálne informujú rozhlas, televízia a periodiká.

Ochrana obyvateľstva

Činnosť v prípade teroristického napadnutia:

- zachovať pokoj a rozvahy, nešíriť paniku a napomáhať jej zamedzeniu, improvizovane si chrániť dýchacie cesty vlhkou tkaninou a opustiť urýchlene ohrozený priestor, sledovať vysielanie televízie a rozhlasu, prípadne obecného rozhlasu, plniť pokyny vydané oprávnenými orgánmi, použiť improvizované prostriedky na ochranu dýchacích ciest, očí a kože, z vlastných odevov a pomôcok, utesniť okná, dvere a vetracie otvory v miestnosti pre ukrytie, zbytočne netelefonovať, okrem súrnych prípadov, poskytnúť pomoc susedom, dodržiavať nariadené hygienické, protiepidemické opatrenia a protiepidemo-

tické opatrenia, pripraviť sa na samoevakuáciu.

Ak je na to čas, pripravte si:

- zásobu vody a trvanlivých potravín v nepriepustných obaloch, minimálne na tri dni, materiál na vyhotovenie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany dýchacích ciest a kože, vodu sajúce a iné materiály na utesnenie úkrytovej miestnosti.

Podrobnejšie informácie môžete získať na informačných miestach:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Hl. mesta SR Bratislavy - stála informačná linka, č. tel.: 43 33 82 98, Úrad civilnej ochrany Ministerstva vnútra SR - stála informačná linka, č. tel.: 53 41 35 55, stála webová stránka: <http://www.uco.sk>, Bratislavský samosprávny kraj - oddelenie krízového riadenia, č. tel.: 55 42 31 19, Krajský úrad v Bratislave - č. tel.: 54 41 01 00, 54 41 00 30.

(r)

✉ Z vašich listov ✉

Podnikavý sused?

So žiadosťou o zverejnenie problému sa na našu redakciu obrátila M. Jurkovičová. Z jej listu vyberáme:

„Obraciam sa na Vás so žiadosťou o pomoc v mojej zúfalej situácii, keď môj sused a Miestny úrad v Devíne, roky a mesiace neriešia túto situáciu. Na susednej parcele číslo 1019, 1018/2, 1018/3, ich majiteľ postavil nový dom, ktorý stojí na hranici môjho pozemku. To by však nevedilo, ak by sused zabezpečil nepodmnoženie môjho domu. Odstránením zeminy, bez zabezpečenia izolácie a oporného múru, je ohrozená statika mojich hospodárskych objektov. Pivnica sa jeho zásahom stala nefunkčná, keď prší zateká tam, plesní a padá omietka.

V záhrade odstránil moje oplotenie, urobil výkop skoro štyri metre hlboký a široký viac ako 10 metrov. Hrozí tu úraz padnutím alebo pošmyknutím sa do jamy. Všetky moje žiadosti o ná-

pravu ostali bez akejkoľvek odpovede, ale hlavne bez nápravy existujúceho stavu. Bojím sa o svoje zdravie, mám strach z úrazu.“

Vďaka za podujatie

Naša čitateľka V. Žanonyová napísala ďakovný list, z ktorého vyberáme:

„Váženy pán starosta, prekvapením bolo pre nás, skôr narodených, pozvanie od Vás a členov miestneho zastupiteľstva na plavbu loďou pri príležitosti našich životných jubileí. Pozvanie sme prijali, plavba sa uskutočnila a pohľad na šťastné, spokojné tváre „pasažierov“ prezrádzal dojatie i spokojnosť. Veď: stretli sme sa po rokoch.

Vlny Dunaja unášali loď vpred a spomienky vzad - do krásnej minulosti leteli. Spomínali sme - bolo nám fajn.

Vďaka, srdečná vďaka - pekná vec sa podarila!“

(r)

Festival Devín 2005

Koncom júla vyhlásilo Konto Orange výsledky grantového programu „Dajte priestor vašim nápadom“ a sumou 4 milióny slovenských korún podporí spolu 62 projektov, zameraných na voľnočasové aktivity mládeže. Jeden z podporených projektov sa týka aj Devína. Predložila ho Skupina historického šer-

mu Argyll. Vypracovali projekt kultúrneho podujatia Festival Devín 2005, na ktorom sa zúčastnili šermiarke, hudobné a tanečné skupiny zo Slovenska a z viacerých susedných krajín, zaoberajúce sa obdobím gotiky, renesancie a baroka. Cieľom festivalu bolo ukázať divákovi, ako sa v týchto obdobiach ľudia zabávali, bojovali a žili, a oživiť tak devínsky hrad. Festival sa uskutočnil v sobotu 27. augusta. (s)

Na okraj

Moja vina

Vicišpán Musorský, kedysi v dobrej nálade, akú už dnes nepoznáme, a potužený celý deň túžobne očakávaným dúškom medoviny, povedal: „Moja vina“. Tieto slová vrátili do histórie a nie a nie ich vykynožiť. Podlamujú nohy nám - všetkým občasným, náhodným a okoloidúcim alkoholikom. Takto nejako to fungovalo aj vo Vicišpánove. Postupne začali vznikať ukrutné boje, plné nenávisti

pevy a ódy na raj na zemi. Dokonca ani niečo také, ako sú prozaické súčasť nášho každodenného života - hádky, škriepky tu neexistujú, resp. nie v tej pravej podobe. Každý dobre vie, že ak by sa o niečo podobné pokúsil, citovali by vicišpánove slová. Moja vina. Vicišpán je na vine. Všetkému. Všetci boli nevinní, počet prívržencov vicišpánskej filozofie rástol z hodiny na hodinu. Tak sa stalo, že museli opäť obnoviť úrady, políciu aj ostatné verejnonepprávne inštitúcie. Hádky pre-

Devínčan končí?

A čo devínski vicišpáni? Zdá sa, že tí na podobné vyhlásenie tiež čakajú. Hoci hádky, obviňovania a rozpory prekvitajú, mnohý z nich si myslia, že už pomaly ani úrad nie je potrebný, nie to ešte noviny. Nebolo za posledný rok snád' jedno rokovanie zastupiteľstva, kde sme neboli obvinení z toho, že píšeme nepravdy, manipulujeme verejnú mienku a z ďalších výmyslov. A to len preto, že sme boli objektívni a dovolili sme si napísať to, čo sa naozaj dialo. Trafená hus zagága a inštinkt obrany máme všetci vrodenný, a neraz to schytajú aj nevinní. O zrušení novín sa šepkalo už dlho. Teraz sa to stáva skutočnosťou. Načo sú predsa Devínčanom noviny? Ešte by sa náhodou aj niečo dozvedeli... Možno by sa dozvedeli, či je to vina naozaj.

Stále sa však spoliehame na zdravý rozum a jeho šancu zvíťaziť. V najhoršom prípade, ak by skutočne došlo k zrušeniu novín, budeme hľadať cestu, aby mohli vychádzať naďalej, i keď možno nie pod záštitou miestneho úradu. Takže Devínčania nebudú o informácie ukrátení v žiadnom prípade ani v budúcnosti.

Sabína Zavorská

a prelievania, podotýkam, že nie krvi, ale skôr pálenky. Každý bral vinu na seba.

A tak v mestečku nepotrebovali žiadne úrady, políciu, ani nič podobné, kde by mohol obyvateľ vypustiť svoje žalos-

puhli hromovo. Každý sa začal biť o svoju nevinu, každý sa bil za to, že on je ten najnevinnejší. Slová vicišpána už nemali svoju váhu, až kým raz nevyhlásil, že najnevinnejší sú všetci, lebo on je vinný, vinnnejší aj najvinnnejší...

Pre záhradkarov

September v záhrade

Ovocná záhrada

V septembri začínajú dozrievať odrody zimných jabĺk. Aby sa nestali terčom ôs, treba čo najčastejšie zbierať opadané plody. Vyberieme zdravé, z ktorých môžeme spraviť kompót alebo inú dobrotu, červivé a nahnité likvidujeme. Jabĺčka, ktoré už dozreli oberáme. Zrelé jablká majú tmavé semená. Dobré je ešte pred zberom, približne 14 dní ošetriť 0,2 % Kuprikolom alebo iným prostriedkom proti tzv. skládkovej šupinatosti. Končí zber broskyň, postupne začínajú dozrievať slivky, ktoré môžeme tiež usušiť a uložiť na suchom mieste.

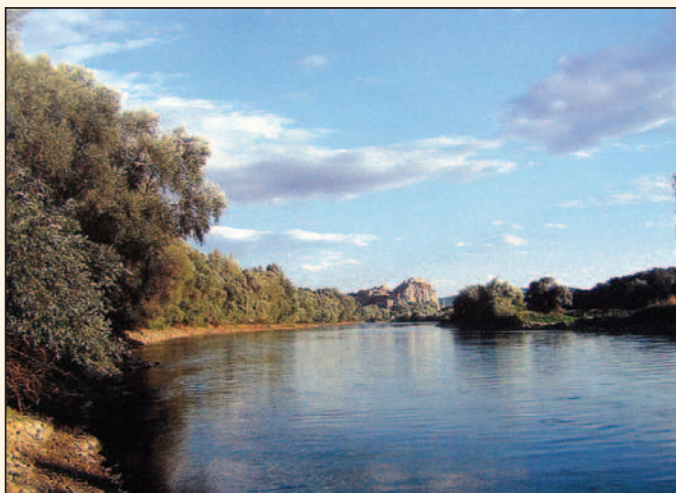
Ak vám plody kôstkovín pripadajú príliš šupinaté a hrboľaté, môžu byť stromy napadnuté šarkou. Prejavuje sa klukatými pásikmi a znetvoreným šupinatým povrchom, ako od kiahní. Napadnuté ovocie má menej cukrov a je kyslé. Na listoch bývajú blede- alebo žltozelené škvrny. Napadnutý strom je nevyhnuté vykopať a spáliť. Ničím aj vošky, ako hlavného prenášača choroby. Na ich likvidáciu použijeme napríklad Pirimor, Aztec alebo Reldan.

Prerezávame kriky ríbezlí a egrešu. Do polovice mesiaca by sme mali skončiť aj s prerezávaním kôstkovín a orechov. Jahodám prospeje okopanie, prihnojenie odležaným kompostom a vhodná zálievka. Vysádzanie črepníkových sadenic, by sme mali stihnúť najneskôr do polovice mesiaca.

Okrasná záhrada

Pravidelne kosíme trávu. Ku koncu mesiaca je vhodné prihnojiť trávnik kompostom alebo odporúčenými hnojivami. Môžeme zakladať nové trávniky. Vysádzame napríklad borievky, jedľovce, zakrslé smriečky a jedle, vavrínovce, rododendrony a pierrisy. Odstraňujeme suché vetvy a výhony z podnoží, dostatočne zalievame. Presádzame v lete kvitnúce trvalky. Vysádzame niektoré dvojročné rastliny, cibulovité a hlúznaté rastliny kvitnúce z jari. (s)

Devín očami umelcov

Medzi umelcami, ktorých očaril Devín, je aj mnoho fotografov. Tento krásny záber vytvoril Branislav Bryan. (s, archív /pr/)

Fotopostrehy

Všimli sme si

Aj keď toto leto nám veľmi neprialo, pokiaľ ide o počasie, takmer každý deň, počas prázdnin, náš hrad obdivovali domáci aj zahraniční turisti a vybláznili sa tu aj prázdninujúce deti.

Aj to je spôsob oddychu. Trpezlivosť rybárov je skutočne obdivuhodná a v dnešnom uponáhľanom svete už len pohľad na rybára pôsobí upokojujúco.

text a foto: (s)

Nielen pre turistov

V novom šate

Obyvateľov Devína, ale aj jeho návštevníkov, iste potešila čiastočná obnova Slovanského nábrežia, sprístupnenie náučného chodníka. Týmto aktivitami koncom júla vyvrcholil projekt zameraný na cezhraničný rozvoj Devína, ktorý je realizovaný za finančnej podpory PHARE CBC, za spolufinancovania mestskou príspevkovou organizáciou STaRZ a Nadáciou Ekopolis spolu so spoločnosťou Toyota v rámci programu Greenways 2005.

V nedeľu 24. júla sa uskutočnilo podujatie **Cyklotúra priateľstva Devín - Hainburg**. Trasa viedla z Devína do Karlovej Vsi, ďalej mostom Lafranconi do Petržalky po hraničný priechod. Tu sa slovenskí účastníci stretli s rakúskymi a spoločne prešli cez Wolfsthal do Hainburgu. Z Hainburgu sa preplavili loďou do Devína, kde bolo o 15. hodine slávnostné otvorenie obnoveného Slovanského nábrežia a sprístupnenia náučného chodníka. Počas podujatia bolo poskytnuté občerstvenie a na dobrú náladu hrala dychová hudba Záhorienka.

Nový náučný chodník

Sprístupnenie časti lužného lesa v okrajovej časti Devína je vhodným rozšírením priestoru na turistické prechádzky a spolu s promenádou na Slovanskom nábreží tvorí jeden logický rámec. Plocha, kde sa realizoval náučný chodník je na okraji Bratislavských luhov - navrhovaného územia európskeho významu NATURA 2000. Súčasťou náučného chodníka sú oddychové stanovišťa priamo v zalesnenej časti a náučné tabule pri vstupe zo strany prístaviska. Pre návštevníkov sú rozmiestnené „sedenia“ z prírodného materiálu (z kmeňov stromov) a iné jednoduché prvky. Trasa náučného chodníka sa začína pri pizzerii Istria a končí pri pohostinstve U Smčička. Z dôvodu, že sa toto územie nachádza v záplavovej oblasti, nebolo vhodné budovanie mostíkov, ani umiestnenie náročnejších stavebných prvkov (prístrešky, oddychové besiedky a pod.)

Obnova Slovanského nábrežia

Skulptúrné je aj Slovanské nábrežie. Sú na ňom vkusné odpadkové koše a vhodne do tohto prostredia zapadajú lavičky v kombinácii kameň - drevo.

Zhotovil ich akademický sochár Viliam Gažik.

(s), foto: (rec)